

Література

1. <https://tehpassport.com.ua/ua/terminy/arhitekturnyj-malyunok/>
2. https://knastu.ru/media/files/page_files/page_421/mitodichki/
3. http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/37771/1/10_85-92.pdf

УДК 741:72]:159.954.4

Острогляд О.В.

Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва

Скриль Л.

Студентка

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Навчально-науковий інститут архітектури та будівництва

РИСУНОК АРХІТЕКТОРА – ЯК САМОСТІЙНИЙ ВИД ТВОРЧОСТІ

У даній статті розглянуто різновид графіки, який набув поширення саме у сфері архітектури. Значення архітектурного рисунку у творчості майбутнього і сталого архітектора.

Ключові слова: архітектор, архітектурний рисунок, креслення, скетч, графіка, зарисовка, композиція, архітектурна графіка, архітектурне проектування.

Постановка проблеми. Визначення поняття архітектурний рисунок та його роль у мистецтві. Проблема зображення архітектурного рисунку, виділення його, як особистий вид мистецтва та відміна творчості архітектора від художника. Образ мислення людини з архітектурним складом та його вплив на рисунок.

Архітектор – фахівець, який за допомогою матеріально-технічних ресурсів створює проект організації простору. Він має досконало орієнтуватись у сучасності і вміти передбачати майбутнє. Адже об'єкти, створені ним, як правило, «живуть» довше за свого автора. Функція архітектора не завершується на кресленні. Щоб зрозуміти, що креслити потрібно бути тонким психологом, потрібно помічати образ мислення людини та вміти запрограмувати сценарій

його побуту в просторі таким чином, щоб вона почувалась максимально комфортно.

Рисування – це не лише розвага, а така сама точна наука як і математика. Тут є свої непорушні правила і закони, які потрібно вивчати. Рисунок, як і креслення – мова архітектора, але рисунок – це розмовна мова. Підготовка висококваліфікованих фахівців із архітектури неможлива без оволодіння рисунком, як основою образотворчої грамоти.

Значення архітектурного ескізу - скетчу в класичній архітектурній освіті надзвичайно велике, так як оволодіння основними прийомами ескізування дозволяє студенту – майбутньому архітектору грамотно і чітко висловлювати свої думки і доносити її до оточуючих. Відомий педагог-архітектор – Б.Г. Бархін вважав, що «цінність виконання начерків та робочих макетів полягає у тому, що вони дають можливість не тільки фіксувати вже усвідомлений компонент проектної дії, а й отримати новий матеріал для розумових побудов. В умовах навчального процесу час виношування ідеї студентом можна обмежувати, провокуючи зарисовки «думки».

Вдалих скетч живе як самостійний твір мистецтва.

Мистецтво зарисовок відомо давно. Адже рисунки первісних людей на стінах печер – теж зарисовки, до того ж дуже майстерні й виразні. Саме із них бере свій початок, зароджується і формується графічна мова, основою якої є способи зображень. З історії ми знаємо, що протягом століть багато відомих художників вели ілюстровані щоденники, які допомагали їм досягнути таємниці особливо захоплюючих об'єктів і розвинути свої творчі навички.

Спочатку словом sketch в англійській мові називали «міні-спектакль» і лише на початку 2000-х років поняття трансформувалося і стало означати самостійний графічний жанр. XX століття дало нове дихання мистецтву зарисовок. З появою і розвитком дизайну, модельного бізнесу вміння швидко висловити в рисунку свої творчі ідеї стало гостро необхідним для професіоналів в цій сфері діяльності. Адже початком будь-якого дизайнерського проекту є саме скетч.

Специфічна особливість архітектурної творчості – спільне використання двох засобів зображення рисунка та креслення. Перевагою рисунку є наочність та художня виразність, креслення – наукова побудова ортогональних проєкцій. Поєднуючись, вони і складають з себе – архітектурний рисунок, який є невід’ємною складовою архітектурної творчості.

Щодо рисунку архітектора і художника можна знайти багато відмінностей. Важливими є висновки Б.Г. Бархіна, який обґрунтував творчий метод архітектора і сформулював характеристики творчого процесу архітектурного проєктування. Приклад однієї з характеристик це проєктне моделювання йде крізь ряд процедур мислення: вміння проводити аналіз, висувати гіпотези, оперувати ще несформованими ідеями; тобто, коли архітектор пише картини, або робить зарисовки, він на рівні підсвідомості порівнює пропорції, враховує можливості інженерів. Наче бачить наскрізь всю споруду і оцінює її конструкції. Для художника ж навпаки, ці «деталі» здаються не такими важливими. Така людина замислюється над композицією, гармонією кольорів, світлотінню. Творчий метод архітектора являє собою синтез засобів роботи художника, вченого та інженера, у процесі проєктування відбувається їх взаємопроникнення і взаємовідображення. До речі раніше архітектор був інженером-конструктором, ландшафтним дизайнером і керівником на будівництві.

Архітектору важливо висловити в рисунку просторову композицію архітектурного сюжету в віртуальній глибині аркуша. Художнику швидше важлива гармонійна композиція плям і ліній на площині аркуша.

Архітектор рисує, як буде, тобто думає, що на чому тримається і тому спочатку рисує «коробку», а потім на неї «навішує» деталі. Художник дозволяє собі відразу заглибитися в деталь, якщо загальні відносини має йому зрозумілі – це для нього головне.

Для архітектора вкрай важливо, як будівлі стоять на поверхні ґрунту (або води). Художник може собі дозволити нехтувати цим питанням, якщо контраст з віддзеркаленням у воді невеликий.

Архітектору важливо як влаштована архітектура, яку він рисує. Рисунок художника тут більш безпосередній.

Судячи з усього сказаного можна твердо визначити, що архітектура – це окремий вид творчості з особливим типом бачення світу, особливим мисленням. Різниця написання картин архітектора і художника кардинально різна. Креативність архітектора обумовлена здібністю до професійної творчості та візуалізації результатів, умінням ставити творчі задачі та реалізовувати їх оптимальними художніми засобами. Активно вивчаючи принципи створення архітектурного рисунку, чи професійних зарисовок, враховуючи нюанси композиції та вміння бачити конструкції «наскрізь», а також підвищуючи навички рисування надаватиме майбутньому архітектору здатність швидко та чітко втілювати свій порив фантазії на папері, що значно підвищить рівень значимості архітектурного рисунку; за допомогою особливої стилізації та кардинально іншого методу зображення на папері надасть змогу відрізнити вмилу руку архітектора привчену зображати «креслячи» на відміну від вільної творчої натури художника.

Література

1. *Architectural drawing / by Wooster Bard Field, architect, assistant professor of engineering drawing, the Ohio state university ; with an introduction and article on lettering by Thomas E. French, professor of engineering drawing, the Ohio state university. – Ninth Impression. — New York and London : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1922. – 161 p., ill.*
2. *Smith K. S. Architects` drawings / Kendra Schank Smith – Oxford : Architectural Press, 2005. – 289 p.*
3. *Бархин Б. Г. Методика архитектурного проектирования / Б. Г. Бархин. – Москва: Стройиздат, 1982. – 224 с.*
4. *Кудряшев, Константин Владимирович. Архитектурная графика : учебное пособие для вузов / К.В. Кудряшев. – М. : Архитектура-С, 2006. – 312 с. : ил. – (Специальность «Архитектура»).*
5. *Магали Дельгадо Янес. Рисунок для архитектора / М.Д. Янес, Э.Р. Домингез – К: АРТ-РОДНИК.2005. – 96 с.*
6. *Острогляд О.В. Міщенко К.А. . Максимов А.О Значення архітектурних зарисовок у професійній діяльності архітектора // Архітектурний вісник КНУБА : наук.- вироб. збірник – К.: КНУБА , 2015. – Вип. 7.- С.147 – 152 .*